

Samarbejde med pårørende og værger

Senest revideret september 2022

Den Sociale Virksomhed ønsker i videst muligt omfang, at brugerne af vores tilbud er aktivt bestemmende i deres eget liv. Respekten for individets integritet uanset den enkeltes fysiske og psykiske funktions- evne er vores afsæt – også for samarbejdet med pårørende og værger. Enhver har ret til personlig frihed og privatliv, og det er vores opgave at sikre denne ret, samtidig med at vi indgår i en tæt og tillidsfuld dialog med den enkeltes pårørende.

Inddragelse af de pårørende er for mange unge og voksne med funkti- onsnedsættelse vigtigt for at skabe tryghed og trivsel og i mange til- fælde også af stor betydning for kvaliteten af indsatserne. Og som på- rørende har man ofte et ønske om at blive inddraget i omsorgen og ind- satsen for ens nærmeste.

Pårørende kan byde ind med vigtig viden om, hvad brugeren foretræk- ker i forhold til f.eks. påklædning, mad, musik, aktiviteter osv., som er værdifuld for personalet at kende til. På den måde kan de pårørende bidrage til at skabe de bedst mulige rammer om den pædagogiske ind- sats og dermed trivslen for brugeren.

Retningslinjer for samarbejdet med pårørende

Det enkelte tilbud tilrettelægger selv samarbejdet med pårørende og værger inden for de rammer, der er udstukket i Region Hovedstadens 'Bruger- Patient og Pårørendepolitik. I Region Hovedstaden vil vi:

- lytte til hver enkelt bruger, patient og pårørende, og fremme deres lyst til og mulighed for at udtrykke sig, stille spørgsmål og tale frit – også om kritiske forhold
- føre en respektfuld dialog med den enkelte, med det formål at skabe et åbent og tillidsfuldt samarbejde
- arbejde systematisk med inddragelse af brugere, patienter og pårørende, for eksempel ved at patienter kan være med til at analysere årsager til utilsigtede hændelser.

Botilbuddenes omsorgspligt

Tilbuddene har omsorgspligt for brugerne. Omsorgspligten er grundlaget for at yde den nødvendige pleje, omsorg og socialpædagogiske indsats over for brugere, der mangler forståelse for, hvad et samtykke indebærer. Omfang og indhold af omsorgspligten over for den enkelte bygger på en afvejning af hensynene til den enkeltes behov for hjælp, selvbestemmelse, social tryghed og værdighed. Brugere inddrages altid – i det omfang de kan.

Det er vigtigt, at de pårørende føler sig lyttet til og er trygge ved den omsorg, der udøves. Personalet skal derfor lytte til de pårørendes erfaringer og ønsker, og de fleste tilbud har også et formaliseret samarbejde med pårørende. Det er dog altid det enkelte tilbud, der har det endelige ansvar for det faglige indhold, og i den forbindelse vil den faglige vurdering af og til afvige fra de ønsker og forventninger, man som pårørende kan have. Vores primære fokus vil altid være rettet mod de brugere, vi har ansvaret for, og derfor kan der være tilfælde, hvor pårørendes behov og ønsker ikke kan imødekommes.

Værgemål – hvad betyder det for samarbejdet?

Når man som pårørende samtidig er værge, er rammen omkring samarbejdet om omsorgen den samme. Det skyldes, at værgemålet udelukkende angår retlige aspekter og ikke selve tilrettelæggelsen af plejen og de daglige aktiviteter for den person, der er under værgemål.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at personer under værgemål fortsat er aktivt bestemmende i deres eget liv, i det omfang de er i stand til det. Personen har sine grundlovssikrede rettigheder til blandt andet privatliv samt retten til at bestemme over egen krop. Værgen overtager ikke selvbestemmelsesretten og de øvrige omtalte rettigheder.

I Den Sociale Virksomheds regi har værgeren til opgave at sikre, at beboeren har adgang til at bruge af sine økonomiske midler; eksempelvis et tilstrækkeligt beløb til 'lommepenge' til almindeligt forbrug, herunder køb i café og på udflugter.

Hvis værgemålet omfatter personlige forhold, herunder helbredsforhold, er det værgeren, der i visse situationer skal give samtykke til behandling efter sundhedsloven. På Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside kan man læse om patienter og værgers retsstilling i forhold til valg og fravalg af behandling: <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/patienters-retsstilling/>.

Informationer til dig som pårørende

Afgivelse af samtykke kommer imidlertid ikke i spil i forbindelse med varetagelse af den pædagogfaglige indsats samt den almindelige daglige pleje i Den Sociale Virksomheds tilbud, hvor tilbudslederen tilrettelægger arbejdets udførelse.

Personer, som er fyldt 18 år, har ret til at bestemme, hvad og hvor meget de pårørende skal have at vide. Er brugeren ikke i stand til at fortælle, hvad hun eller han ønsker, der bliver videreført, skal retten til privatliv også beskyttes. Pårørende og værger informeres om det, der er relevant for samarbejdet og for at sikre brugerens trivsel, helbred og økonomi. På den baggrund aftales mængden og typen af information med kontaktpersonen på Den Sociale Virksomheds tilbud.

Vi ser frem til et godt samarbejde.